

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA EKONOMIJA V LETU 2025

Poročilo DPK SM za ekonomijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami.....	10
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	11
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025.....	13
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	15
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	15
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	16
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	16
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	29
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	29
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	30
5.1	Zunanje ocenjevanje	30
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	30
6	Povzetek.....	31
6.1	Ocena uspeha kandidatov	31
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	31
6.3	Druge ugotovitve	31

Avtorici:

Irena Papac, glavna ocenjevalka za ekonomijo

dr. Malči Grivec, predsednica DPK SM za ekonomijo

Poročilo je potrdila DPK SM za ekonomijo na 13. redni seji, 29. 9. 2025.

Ljubljana, september 2025

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

- a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

- b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

- c) **kandidate PM** predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit iz predmeta SM.

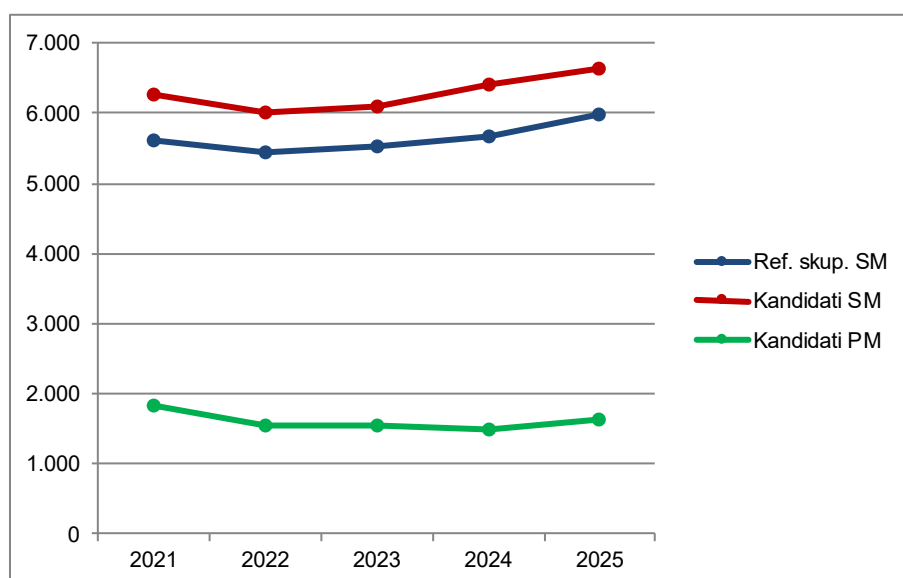
Okrajšava: kandidati PM.

1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: *Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	5.615	6.264	1.846
2022	5.444	6.022	1.542
2023	5.539	6.088	1.558
2024	5.674	6.395	1.482
2025	5.994	6.648	1.634

Slika 1.1.1: *Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025*

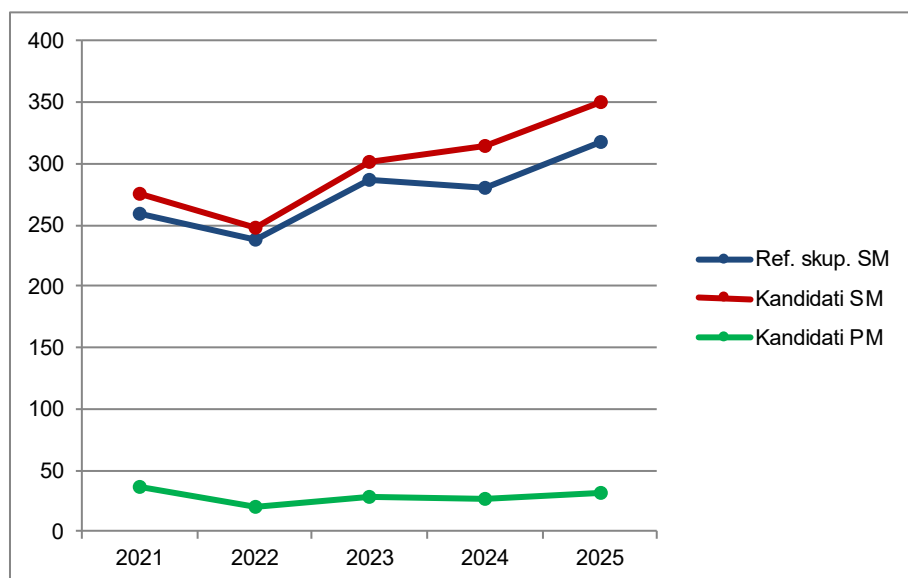
Vir: Državni izpitni center, 2025

1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali ekonomijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	259	275	36
2022	238	247	21
2023	286	301	28
2024	280	314	27
2025	317	350	31

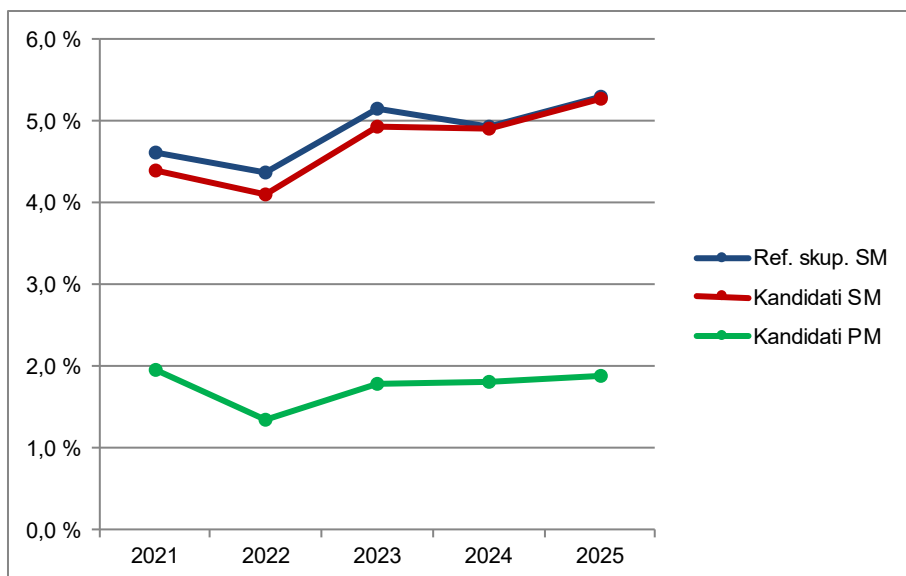
Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Vir: Državni izpitni center, 2025

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali ekonomijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2021 do 2025 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2021	4,6 %	4,4 %	2,0 %
2022	4,4 %	4,1 %	1,4 %
2023	5,2 %	4,9 %	1,8 %
2024	4,9 %	4,9 %	1,8 %
2025	5,3 %	5,3 %	1,9 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2021–2025

Vir: Državni izpitni center, 2025

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025

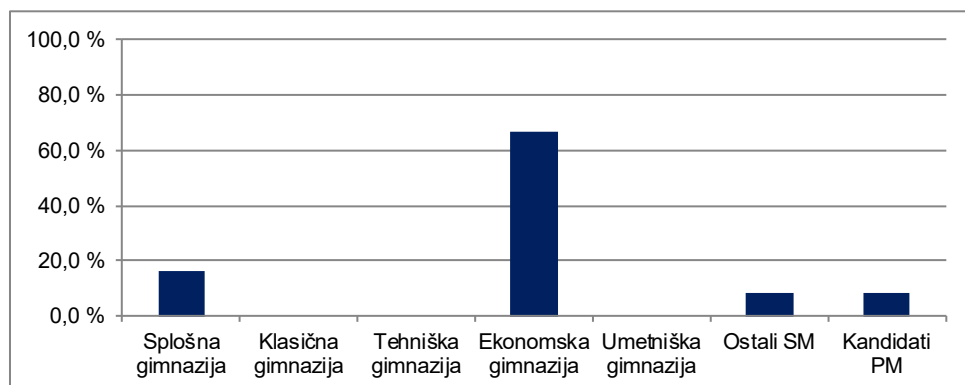
	Število	Delež
Splošna gimnazija	63	16,5 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	63	16,5 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	254	66,7 %
Umetniška gimnazija	0	0,0 %
Strokovna gimnazija	254	66,7 %
Ref. skup. SM	317	83,2 %
Ostali SM	33	8,7 %
Kandidati SM	350	91,9 %
Kandidati PM	31	8,1 %

gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025

Vir: Državni izpitni center, 2025

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

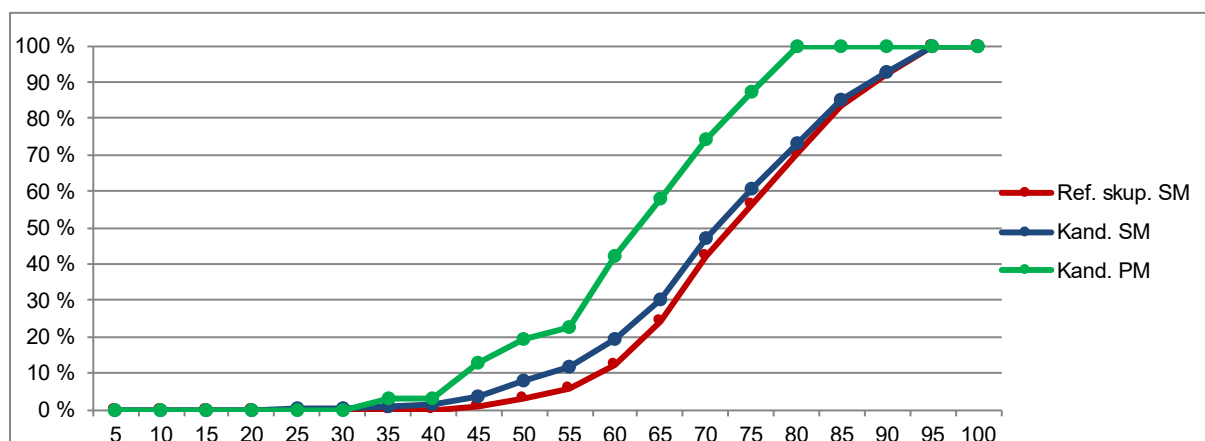
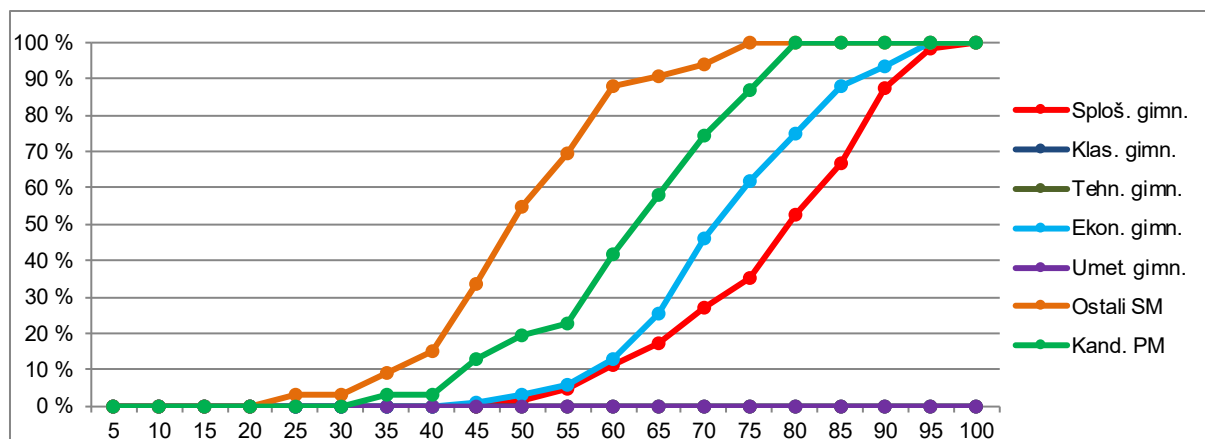
Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri ekonomiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2025 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.1.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0
41-45	0	0	0	0	2	0	2	2	8	6	3
46-50	1	0	1	0	6	0	6	7	14	7	2
51-55	2	0	2	0	7	0	7	9	14	5	1
56-60	4	0	4	0	17	0	17	21	27	6	6
61-65	4	0	4	0	33	0	33	37	38	1	5
66-70	6	0	6	0	52	0	52	58	59	1	5
71-75	5	0	5	0	40	0	40	45	47	2	4
76-80	11	0	11	0	33	0	33	44	44	0	4
81-85	9	0	9	0	33	0	33	42	42	0	0
86-90	13	0	13	0	14	0	14	27	27	0	0
91-95	7	0	7	0	17	0	17	24	24	0	0
96-100	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
SKUPAJ	63	0	63	0	254	0	254	317	350	33	31

Preglednica 2.1.2: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %
30	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %
35	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	1 %	9 %	3 %
40	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	0 %	1 %	15 %	3 %
45	0 %	-	0 %	-	1 %	-	1 %	1 %	4 %	33 %	13 %
50	2 %	-	2 %	-	3 %	-	3 %	3 %	8 %	55 %	19 %
55	5 %	-	5 %	-	6 %	-	6 %	6 %	12 %	70 %	23 %
60	11 %	-	11 %	-	13 %	-	13 %	12 %	19 %	88 %	42 %
65	17 %	-	17 %	-	26 %	-	26 %	24 %	30 %	91 %	58 %
70	27 %	-	27 %	-	46 %	-	46 %	42 %	47 %	94 %	74 %
75	35 %	-	35 %	-	62 %	-	62 %	56 %	61 %	100 %	87 %
80	52 %	-	52 %	-	75 %	-	75 %	70 %	73 %	100 %	100 %
85	67 %	-	67 %	-	88 %	-	88 %	84 %	85 %	100 %	100 %
90	87 %	-	87 %	-	93 %	-	93 %	92 %	93 %	100 %	100 %
95	98 %	-	98 %	-	100 %	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	-	100 %	-	100 %	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

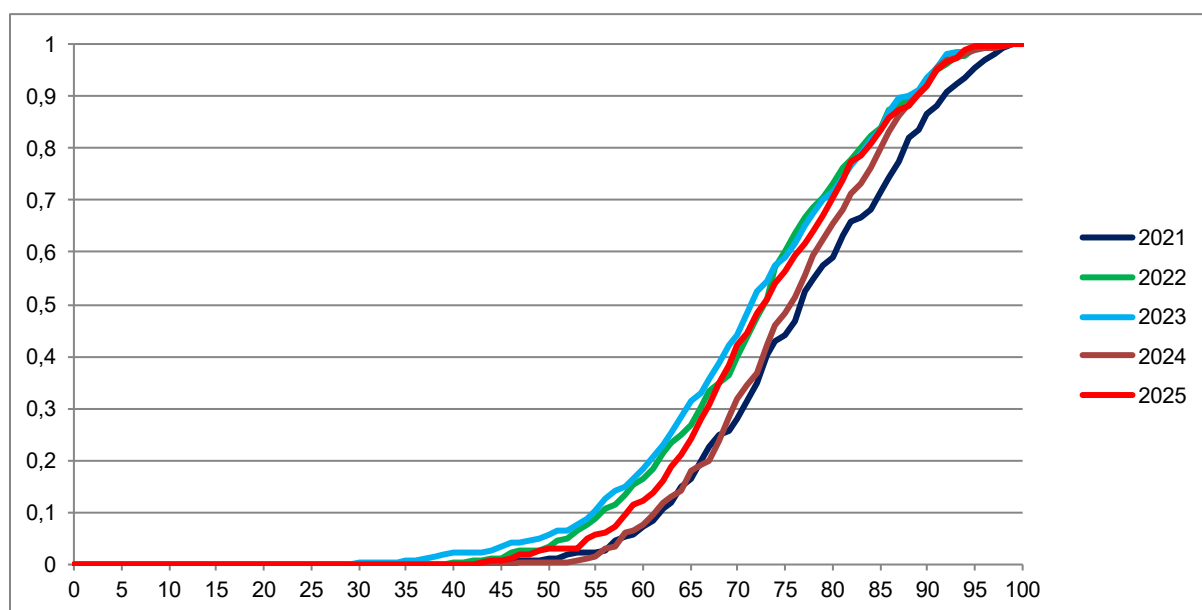
Vir: Državni izpitni center, 2025

2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2021 do 2025, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: *Meje med ocenami za zadnjih pet let*

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2021	49	62	75	88
2022	48	61	74	86
2023	48	61	74	86
2024	50	63	76	88
2025	50	63	75	88

Slika 2.2.1: *Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM*

Vir: Državni izpitni center, 2025

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

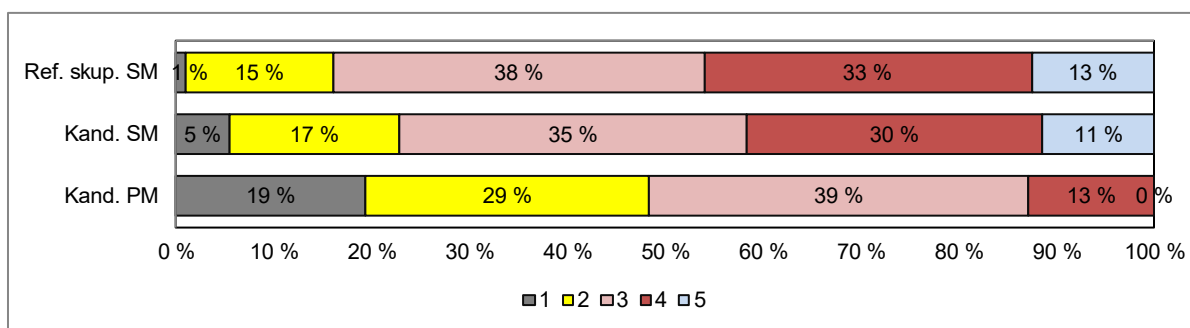
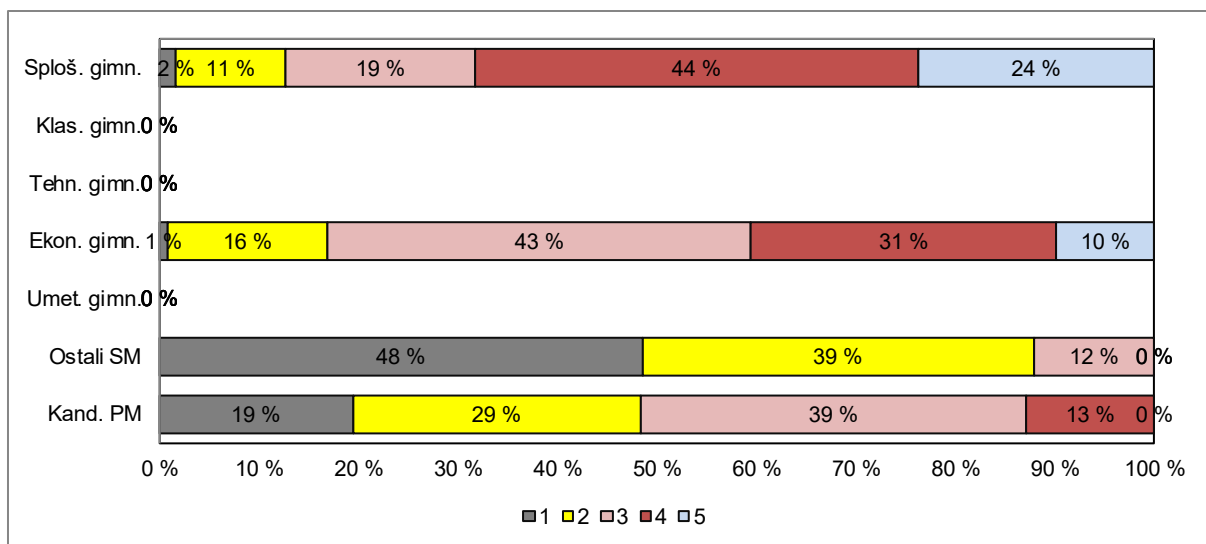
Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri ekonomiji v spomladanskem izpitnem roku SM 2025 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.3.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	1	0	1	0	2	0	2	3	19	16	6
2	7	0	7	0	41	0	41	48	61	13	9
3	12	0	12	0	108	0	108	120	124	4	12
4	28	0	28	0	78	0	78	106	106	0	4
5	15	0	15	0	25	0	25	40	40	0	0
Uspešni	62	0	62	0	252	0	252	314	331	17	25
Skupaj	63	0	63	0	254	0	254	317	350	33	31

Preglednica 2.3.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	2 %	-	2 %	-	1 %	-	1 %	1 %	5 %	48 %	19 %
2	11 %	-	11 %	-	16 %	-	16 %	15 %	17 %	39 %	29 %
3	19 %	-	19 %	-	43 %	-	43 %	38 %	35 %	12 %	39 %
4	44 %	-	44 %	-	31 %	-	31 %	33 %	30 %	0 %	13 %
5	24 %	-	24 %	-	10 %	-	10 %	13 %	11 %	0 %	0 %
Uspešni	98 %	-	98 %	-	99 %	-	99 %	99 %	95 %	52 %	81 %
Skupaj	100 %	-	100 %	-	100 %	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Vir: Državni izpitni center, 2025

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025.

Preglednica 3.1: *Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku 2025*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	63,00	0,00	63,00	0,00	254,00	0,00	254,00	317,00	350,00	33,00	31,00
Povprečni splošni uspeh pri SM*	21,63	-	21,63	-	17,17	-	17,17	18,09	17,97	13,63	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,97	-	3,97	-	3,67	-	3,67	3,73	3,62	2,48	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	4,00	-	4,00	-	3,73	-	3,73	3,78	3,69	2,69	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,78	-	3,78	-	3,33	-	3,33	3,42	3,25	1,64	2,45
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,78	-	3,78	-	3,31	-	3,31	3,40	3,23	1,61	2,45
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	77,98	-	77,98	-	72,41	-	72,41	73,52	71,34	50,37	61,55
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	80,00	-	80,00	-	72	-	72,00	73,00	72,00	50,00	63,00
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	11,66	-	11,66	-	10,93	-	10,93	11,28	13,11	10,85	12,07
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	4,06	-	4,06	-	3,46	-	3,46	3,58	3,48	2,31	4,36
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,48	-	4,48	-	3,70	-	3,70	3,81	3,69	2,41	4,50
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,84	-	0,84	-	0,82	-	0,82	0,83	0,83	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,66	-	0,66	-	0,77	-	0,77	0,73	0,74	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,74	-	0,74	-	0,68	-	0,68	0,68	0,69	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,65	-	0,65	-	0,66	-	0,66	0,67	0,71	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,65	-	0,65	-	0,66	-	0,66	0,67	0,71	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,65	-	0,65	-	0,63	-	0,63	0,65	0,70	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,56	-	0,56	-	0,54	-	0,54	0,58	0,64	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,57	-	0,57	-	0,38	-	0,38	0,42	0,53	0,34	0,43
Odstotek neuspešnih s PP	1,59	-	1,59	-	0,79	-	0,79	0,95	5,43	48,48	19,35
Odstotek neuspešnih brez PP	1,59	-	1,59	-	2,76	-	2,76	2,52	6,86	48,48	19,35

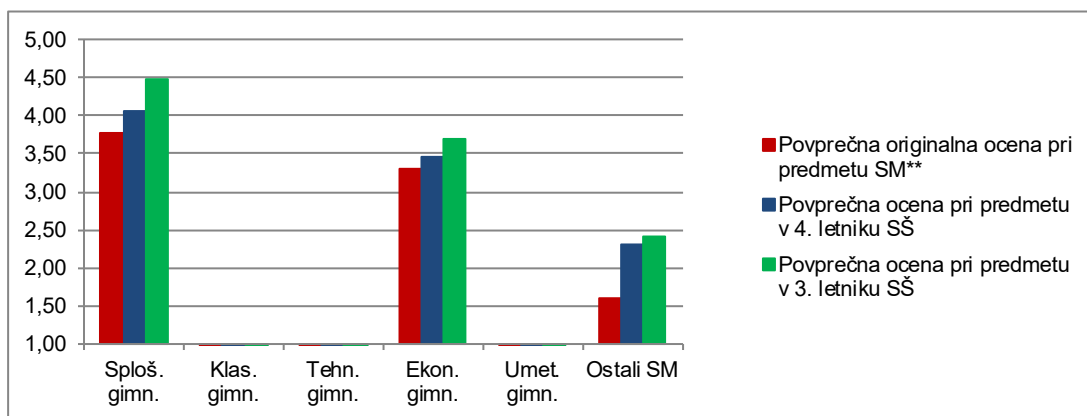
*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

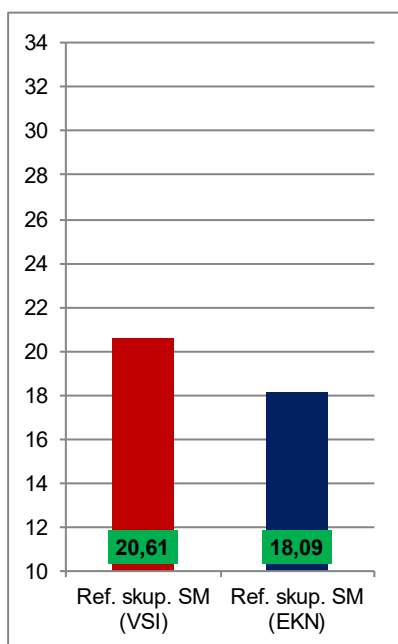
Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz ekonomije in povprečnih ocen iz ekonomije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz ekonomije

Vir: Državni izpitni center, 2025

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2025 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz ekonomije (ref. skup. SM – EKN).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz ekonomije

Vir: Državni izpitni center, 2025

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

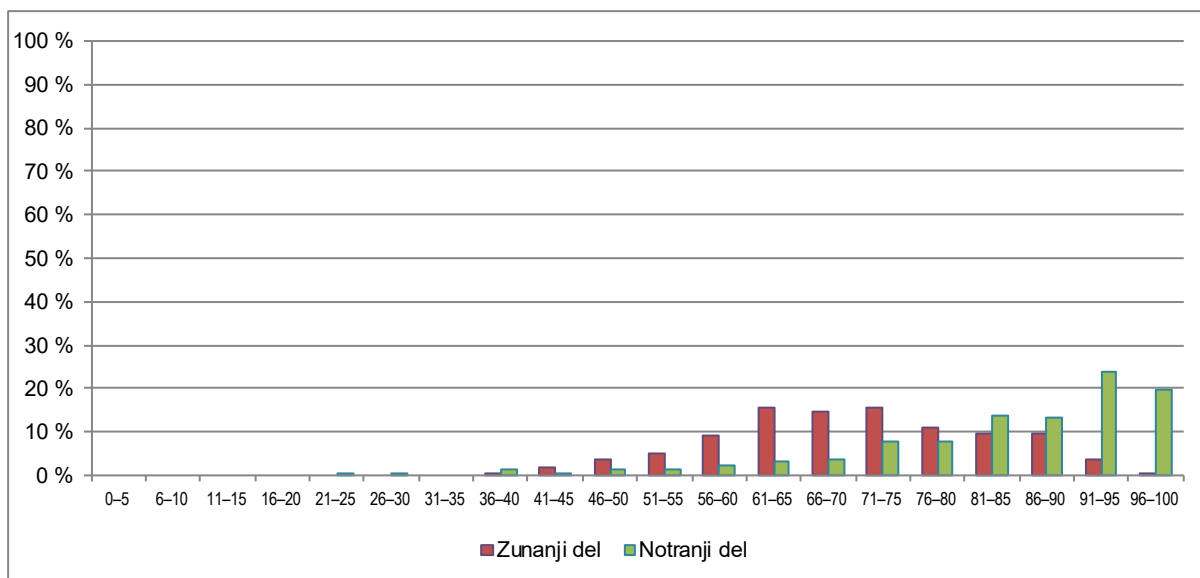
Preglednica 4.1.1: *Osnovni statistični podatki*

	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	317	317
Povprečno število odstotnih točk	56,29	17,23
Standardni odklon odstotnih točk	9,81	2,80
Maksimalno število odstotnih točk	78,67	20,00
Povprečna težavnost	0,70	0,86

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

Preglednica 4.1.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita*

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	1 %
41–45	2 %	0 %
46–50	4 %	1 %
51–55	5 %	2 %
56–60	9 %	2 %
61–65	15 %	3 %
66–70	15 %	4 %
71–75	15 %	8 %
76–80	11 %	8 %
81–85	10 %	14 %
86–90	9 %	13 %
91–95	3 %	24 %
96–100	1 %	20 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2025

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz ekonomije v spomladanskem izpitnem roku SM 2025.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Pisna naloga
Število kandidatov	317	317	317
Povprečno število odstotnih točk	30,08	26,21	17,23
Standardni odklon odstotnih točk	4,92	5,36	2,80
Maksimalno število odstotnih točk	40,00	40,00	20,00
Povprečna težavnost	0,75	0,66	0,86

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Kandidati opravljajo pisni izpit splošne mature iz ekonomije, ki je sestavljen iz dveh izpitnih pol, na eni zahtevnostni ravni. Že drugo leto je vpeljana novost, dopolnitev navodil kandidatu na naslovnici izpitne pole 1 in izpitne pole 2 (zapisano krepko): »Rezultate zaokrožite na dve decimalni mesti, razen če se v nalogi ne zahteva drugače«. Izpitna pola 1 že drugo leto vsebuje novost, 30 nalog zaprtega tipa, vsaka naloga je vrednotena z 2 točkama, skupaj lahko dobi kandidat največ 60 točk. Izpitna pola 1 sestavlja 40 % končne ocene. Izpitna pola 2 vsebuje šest nalog polodprtega tipa, vsaka naloga je vrednotena z 10 točkami, skupaj lahko kandidat dobi največ 60 točk. Kandidati morajo odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja. Izpitna pola 2 sestavlja 40 % končne ocene, preostalih 20 % ocene prinese notranji del izpita, pisna naloga.

Izpitno gradivo, ki so ga dobili kandidati, je bilo brez vsebinskih, grafičnih, besedilnih in drugih pomanjkljivosti, ki bi jih lahko ovirale pri pisanju odgovorov.

4.3.1 Analiza uspeha pri izpitni poli 1

Izpitna pola 1 je sestavljena iz 30 nalog zaprtega tipa: nalog dopolnjevanja, dopolnjevanja z naborom, povezovanja, tipa kratkega odgovora z utemeljitvijo, alternativne izbire z utemeljitvijo, izbirnega tipa z več pravnimi odgovori ali utemeljitvijo, urejanja ali razvrščanja in interpretacije ali pojasnjevanja. Kandidati referenčne skupine SM so pri tem delu izpita v povprečju dosegli 30,08 odstotne točke od možnih 40. Povprečno število absolutnih točk je 45,11, najmanjše doseženo absolutno število točk pa 25 in največ 60 (od možnih 60); indeks težavnosti (IT) je 0,7519. Uspeh v letu 2024 (povprečje: 43,58 točke, najmanj 27 in največ 59; IT je 0,7264).

Naloge v izpitni poli 1 so bile ustrezne in primerno težke.

Slika 4.3.1.1: Razporeditev kandidatov referenčne skupine SM po točkah pri izpitni poli 1

Državna predmetna komisija je v izpitno polo 1, tako kot vedno, vključila nekaj težjih in nekaj zelo lahkih nalog. »Lahka« naloga je tista, ki so jo kandidati uspešno reševali (visok IT), »težka« pa tista, pri kateri je uspeh kandidatov slabši (nizek IT). Indeks težavnosti je razmerje med povprečnim številom doseženih točk in najvišjim številom točk, ki ga je možno doseči. Kandidati referenčne skupine splošne mature so izpitno polo 1 nasploh reševali dobro. Pet nalog od 30 imajo IT nad 0,90. Nalog z nizkim IT je bilo malo: nobena naloga nima IT med 0,10 in 0,30; dve nalogi imata IT med 0,30 in 0,40. Vse naloge so bile ustrezne stopnje zahtevnosti. Na zahtevnost naloge poleg objektivne kognitivne zahtevnostne stopnje vplivajo tudi hitro razumljivi in pregledni odgovori, slike pri nalogi ipd. Kljub temu pomeni IT okvirno sporočilo o uspehu kandidatov pri splošni maturi.

Indeks diskriminativnosti (ID) naloge je statistični parameter, s katerim skušamo meriti, ali so naloge bolje reševali kandidati, ki so imeli v celoti boljši uspeh na maturi. Naloge z visokim ID so uspešno reševali večinoma le uspešnejši kandidati, ki so tudi sicer dosegli zelo dober rezultat na maturi. Nizek ID pomeni, da so nalogo dobro reševali tako uspešnejši kot manj uspešni kandidati. Šest nalog ima ID pod 0,20.

4.3.1.1 Naloge z nizkim indeksom težavnosti

Naloga 15 (IT = 0,37; ID = 0,49)

15. Podjetja so proizvedla 40.000 kg proizvodov in jih ponudila na trgu po ceni 10,00 EUR za kg. Z analizo proizvodnih zmožnosti v panogi so ugotovili, da je koeficient cenovne elastičnosti ponudbe 1,27.

- Izračunajte odstotno spremembo količine ponujenih proizvodov pri znižanju tržne cene na 9,00 EUR za kg.

Izračun:

Rezultat: _____

(1)

- Dopolnite trditev in podčrtajte pravilno navedbo.

Pri znižanju tržne cene na 9,00 EUR za kg se je obseg ponudbe zmanjšal na

_____ kg proizvodov, ponudniki pa so dosegli **manj** / **več** kot

327.000,00 EUR prihodkov.

(1)

(2 točki)

Komentar:

Nižji indeks težavnosti in ustrezen indeks diskriminativnosti ne presenečata, saj gre za težjo nalogo – kandidati so morali izračunati najprej odstotno spremembo cene in nato s koeficientom cenovne elastičnosti ponudbe še odstotno spremembo količine ponujenih proizvodov. Nato so morali upoštevati znižano količino ponujenih proizvodov in izračunati prihodke. Naloga je v skladu s PIK za splošno maturo za ekonomijo 2025 in je tretje taksonomske stopnje. Opazili smo, da nekateri kandidati ne zapišejo računskega postopka, navedejo le rezultat, pri zapisu rezultata napačno navedejo odstotke pri koeficientu cenovne elastičnosti povpraševanja.

Naloga 30 (IT = 0,38; ID = 0,51)

30. V svetu obstajata dva glavna pokojninska sistema, dokladni in naložbeni sistem.

- Pojasnite način dokladnega financiranja pokojninskega sistema v Sloveniji.

(1)

- Pojasnite način naložbenega financiranja pokojninskega sistema v Sloveniji.

(1)

(2 točki)

Komentar:

Nižji indeks težavnosti in ustrezen indeks diskriminativnosti sta pričakovana, saj je precej kandidatov navajalo le značilnosti dokladnega in naložbenega pokojninskega sistema v Sloveniji, ni pa pojasnjevalo dveh različnih načinov financiranja. Opazili smo, da je nekaj kandidatov neustrezno pojasnjevalo davke, npr. dohodnino, namesto prispevka za socialno varnost. Naloga je v skladu s PIK za splošno maturo za ekonomijo 2025 in je tretje taksonomske stopnje.

4.3.1.2 Naloge z visokim indeksom težavnosti

Naloga 1 (IT = 0,99; ID = 0,15)

1. Trditve se nanašajo na ekonomski problem.

Vpišite DA, če je trditev pravilna, in NE, če je napačna.

Z ekonomskim problemom se ukvarjajo

- _____ samo nerazvite države, kot je Sudan.
- _____ vse države, vendar le v obdobjih gospodarskih kriz.
- _____ vse države, ne glede na razvitost.
- _____ le tiste države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od 975,00 EUR.
- _____ vse države, saj imamo ljudje več potreb, kot jih je mogoče zadovoljiti.

(2 točki)

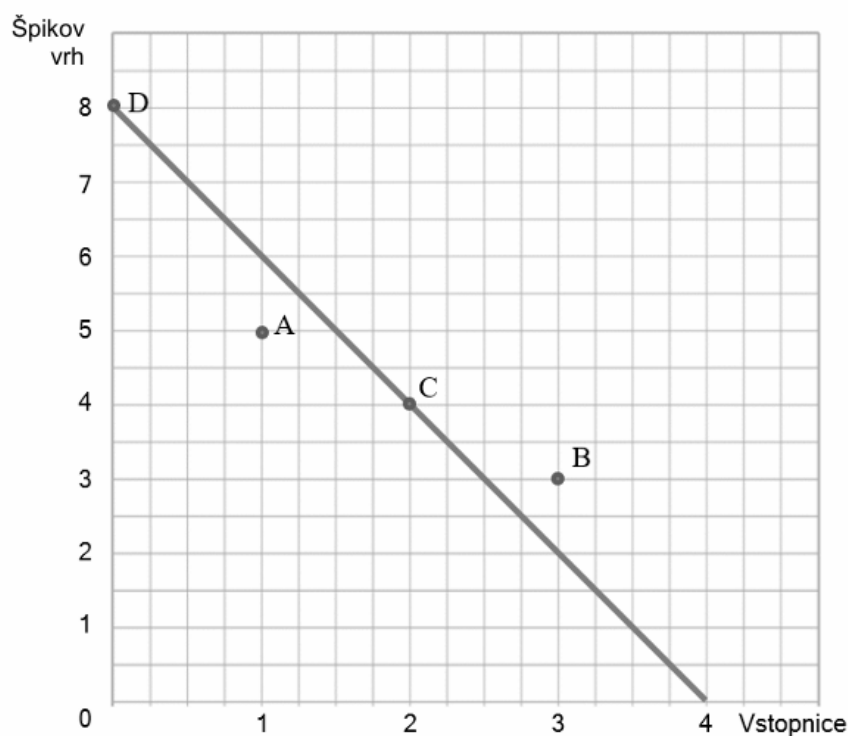
Komentar:

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti ne presenečata, saj kandidati zelo dobro poznajo, kdo se ukvarja s temeljnim ekonomskim problemom. Naloga je druge taksonomske stopnje. Opazili smo, da nekateri kandidati pri odgovorih DA oz. NE ne upoštevajo navodil, zapisujejo *Da* oz. *Ne* in *da* oz. *ne* ali *ni*.

Naloga 3 (IT = 0,96; ID = 0,14)

3. Tine se je med zimskimi počitnicami s starši odpravil na smučanje v Kranjsko Goro. Žepnino, ki jo je prejel od staršev, je porabil za obisk kina, cena vstopnice je bila 10,00 EUR, in za sladkanje s priljubljeno sladico Špikov vrh po ceni 5,00 EUR.

Slika prikazuje Tinetove alternativne možnosti nakupa vstopnic in sladice pri dani žepnini.

V levem stolpcu so navedene nekatere Tinetove možnosti izbire, ki so na sliki označene s točkami A, B, C in D, v desnem stolpcu pa so trditve, ki opisujejo te možnosti izbire.

Povežite Tinetove možnosti izbire s trditvami, tako da na črto v desnem stolpcu vpišete ustrezno črko točke iz levega stolpca.

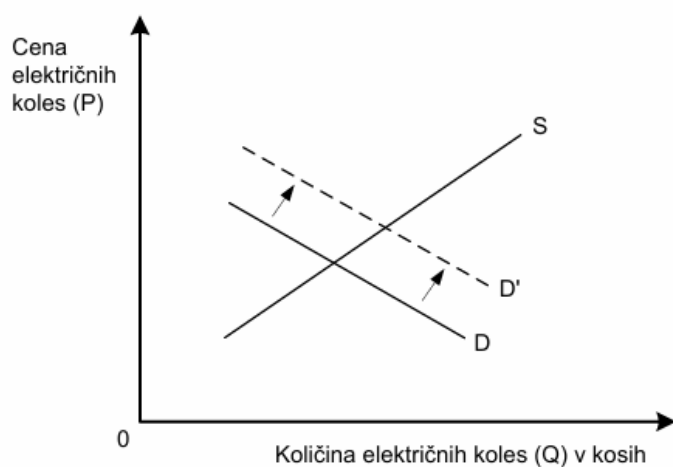
točka A	_____	Tine je na smučanju za nakup obeh dobrin porabil žepnino v višini 40,00 EUR.
točka B	_____	Tine je moral, da bi lahko plačal nakup obeh dobrin, uporabiti tudi nekaj prihrankov z bančnega računa.
točka C	_____	Tine se je med počitnicami sladkal s Špikovim vrhom, saj so mu vstopnico za kino plačali starši.
točka D	_____	Tine je kino obiskal le enkrat, saj je vse druge filme, ki so jih predvajali med počitnicami, že videl. Petkrat se je posladkal s Špikovim vrhom.

(2 točki)

Komentar:

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti ne presenečata, saj kandidati zelo dobro poznajo alternativne možnosti nakupa dveh dobrin. Naloga je druge taksonomske stopnje.

14. Slika prikazuje spremembo na **trgu električnih koles**.

- Obkrožite črko pred pravilno trditvijo.

Premik krivulje D v D' je nastal zaradi

- A vgradnje lažjih baterij v električna kolesa in znižanja proizvodnih stroškov električnih koles.
- B zvišanja cene električnih koles, ki je odvisna od zmogljivosti vgrajene baterije.
- C pandemije koronavirusa in težav pri dobavi komponent za električna kolesa.
- D trenda trajnostne mobilnosti in večjega zanimanja potrošnikov za nakup električnih koles.

(1)

- Podčrtajte pravilno navedbo.

Po premiku krivulje D v D' bo ravnotežna cena električnih koles

nižja / enaka / višja.

(1)

(2 točki)

Komentar:

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti ne presenečata, saj kandidati zelo dobro prepoznajo vzrok povečanega tržnega povpraševanja na primeru in ugotovijo spremembo ravnotežne cene. Naloga je druge taksonomske stopnje. Opazili smo, da nekateri kandidati obkrožijo pravilno navedbo, čeprav navodilo zahteva, da pravilno navedbo podčrtajo.

Naloga 23 (IT = 0,94; ID = 0,24)

23. V levem stolpcu so navedeni javnofinančni prihodki, v desnem pa so značilnosti, ki jih opisujejo.

Povežite javnofinančne prihodke z značilnostmi tako, da na črto v desnem stolpcu vpišete ustrezno črko iz levega stolpca.

	_____	Davek ima tri stopnje, 22 %, 9,5 % in 5 %.
A davek na dodano vrednost	_____	Podjetja plačajo davek, če prihodki presegajo stroške poslovanja.
B dohodnina	_____	Davek plačajo zaposleni in samozaposleni po progresivni davčni stopnji.
C davek na dobiček	_____	Davek plačajo vsi prebivalci ob nakupu blaga in storitev.

(2 točki)

Komentar:

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti ne presenečata, saj kandidati zelo dobro poznajo značilnosti treh pomembnih javnofinančnih prihodkov v Sloveniji. Naloga je druge taksonomske stopnje.

Naloga 28 (IT = 0,93; ID = 0,14)

28. Trditve se nanašajo na **ukrepe fiskalne politike** v državah članicah EU po letu 2021 oziroma po koncu pandemije koronavirusa.

Vpišite E, če gre za ukrep ekspanzivne fiskalne politike, in R, če za ukrep restriktivne fiskalne politike.

_____ Ukinitve javnofinančne pomoči podjetjem in državljanom za okrevanje po pandemiji, saj so države članice EU prezadolžene.

_____ Krčenje javnih naložb na regionalni in nacionalni ravni in s tem zmanjševanje javnofinančnih odhodkov države članice EU.

_____ Spodbujanje dolgoročnih zelenih naložb in sofinanciranje kohezijskih projektov, ki bodo v prihodnosti povečali javnofinančne prihodke.

_____ Hitro zmanjšanje javnega dolga in fiskalna disciplina, javnofinančni primanjkljaj naj ne presega 3 % BDP, saj so države članice EU nagnjene k čezmernemu zadolževanju.

(2 točki)

Komentar:

Visok indeks težavnosti in nizek indeks diskriminativnosti ne presenečata, saj kandidati zelo dobro prepoznajo primere ukrepov ekspanzivne oz. restriktivne fiskalne politike. Naloga je druge taksonomske stopnje.

4.3.2 Analiza uspeha pri izpitni poli 2

Izpitna pola 2 vsebuje šest nalog polodprtega tipa oz. strukturiranih nalog. Kandidati morajo odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja. Kandidati referenčne skupine SM so pri tem delu izpita v povprečju dosegli 26,19 odstotne točke od možnih 40. Povprečno število absolutnih točk je 39,28, najmanjše doseženo absolutno število točk 18 in največje 58 (od 60 možnih); IT je 0,6547.

Uspeh je nekoliko višji kot lani (povprečje: 44,06 točke, najmanj 21 in največ 60; IT je 0,7343) in višji kot leta 2023 (povprečje: 40,36 točke, najmanj 14 in največ 60; IT je 0,6726).

Naloge v izpitni poli 2 so bile ustrezno zastavljene in primerno težke, indeks težavnosti pri vseh nalogah je ustrezen. Indeks diskriminativnosti nalog kaže, da so bile te dobro zastavljene, vse naloge imajo ustrezen indeks diskriminativnosti. Po IT izstopata le dve vprašanji, po ID pa pri štiri vprašanja.

Slika 4.3.2: Razporeditev kandidatov referenčne skupine SM po točkah

Naloga 1: Koristnost dobrin in premica alternativnih možnosti potrošnje

Kandidati so v povprečju dosegli 6,79 točke od 10 možnih. Po pričakovanju državne predmetne komisije so kandidati pri nalogi 1.1 dobro opredelili pojem premica alternativnih možnosti potrošnje na prvi taksonomski stopnji. Povprečno število točk je bilo 0,55 točke od 1 možne; IT = 0,55 in ID = 0,39. Pri nalogi 1.2 so pomanjkljivo navajali objektivni omejitvi nakupa dobrin. Povprečno število točk je bilo 0,73 (IT = 0,37 in ID = 0,37). Pri nalogi 1.3 na drugi taksonomski stopnji so dobro dopolnili trditev o žepnini in alternativnem strošku kremne rezine. Povprečno število točk je bilo 2,88 točke od 4 možnih; IT = 0,72 in ID = 0,40. Pri nalogi 1.4 na prvi taksonomski stopnji so dobro opredelili pojma celotna in mejna koristnost. Povprečno število točk je bilo 1,37 točke od 2 možnih; IT = 0,69 in ID = 0,35. Pri nalogi 1.5 na tretji taksonomski stopnji nekateri kandidati niso uporabili obrazca za optimalno košarico nakupa dobrin oz. so mejno koristnost kremne rezine napačno izračunali, zato so dosegli povprečno število točk 0,37 točke od 1 možne; IT = 0,37 in ID = 0,37. Pri nalogi 1.6 na drugi taksonomski stopnji je večina kandidatov dobro vrisala spremembe cene kremne rezine in dosegla povprečno število točk 0,90 točke od 1 možne, IT = 0,90 in ID = 0,30. Naloga 1 je v celoti ustrezno težka (IT = 0,68) in z dobro ločljivostjo (ID = 0,64).

Naloga 2: Reprodukcijski in stroški

Kandidati so v povprečju dosegli 7,00 točke od 10 možnih. Pri nalogi 2.1 na prvi taksonomski stopnji so dobro opredeljevali ekonomske pojme delo, kapital, stalni stroški in prepoznali strošek v podjetju, ki nastane z obrabo (delovnih) sredstev. Povprečno so dosegli 2,90 točke od 4 možnih; (IT = 0,72; ID = 0,48). Pri nalogi 2.2 na drugi taksonomski stopnji so zelo dobro razvrščali primere stroškov med stalne in spremenljive stroške podjetja. Dosegli so 1,98 povprečne točke od 2 možnih, naloga je bila zelo lahka, najlažja v izpitni poli 2, z najnižjim indeksom ločljivosti v izpitni nalogi 2 (IT = 0,99 in ID = 0,11). Pri nalogi 2.3 na drugi taksonomski stopnji so dobro izračunali variabilne in povprečne stroške. Dosegli so 1,44 povprečne točke od 2 možnih, naloga je bila ustrezno težka, z ustreznim indeksom ločljivosti (IT = 0,72 in ID = 0,53). Pri nalogi 2.4 na tretji taksonomski stopnji so površno utemeljevali rastoče donose in značilnosti ekonomije obsega na osnovi danih podatkov. Dosegli so 0,69 povprečne točke od 2 možnih, naloga je bila težka, z nizkim indeksom ločljivosti (IT = 0,35 in ID = 0,27).

Naloga 2 je ustrezno težka (IT = 0,70) in z dobro ločljivostjo (ID = 0,61).

Naloga 3: Trg in povpraševanje

Kandidati so v povprečju dosegli 6,65 točke od 10 možnih. Pri nalogi 3.1 na prvi taksonomski stopnji so dobro opredeljevali trg, nekaj kandidatov pa pomanjkljivo, brez navedbe menjave dobrin za denar. Po indeksu težavnosti je bila to ustrezno težka naloga, z nizkim indeksom ločljivosti (IT = 0,65 in ID = 0,17). Pri nalogi 3.2 so dobro vrisali krivuljo tržne ponudbe in krivuljo tržnega povpraševanja. Opazili smo težave pri nekaterih kandidatih, saj so si neustrezno številčili osi (cena in količina) in posledično vrisali zelo majhni krivulji oz. preveč oddaljeni od izhodišča. Pri navajanju dejavnikov, ki vplivajo na povpraševanje, nekateri kandidati niso upoštevali navodila, naj navajajo dejavnike na določenem primeru. Nalogi sta druge taksonomske stopnje. Nekaj kandidatov je napačno zapisalo rezultat koeficienta cenovne elastičnosti povpraševanja v odstotkih ali pa niso upoštevali povečanja količine pražene mlete kave. Opazili smo, da je nekaj kandidatov pravilno izračunalo prihodek, niso pa bili pozorni, da naloga zahteva dopolnitev, za koliko evrov se poveča prihodek; naloga je na tretji taksonomski stopnji. Kandidati so dosegli v povprečju 3,49 točke od 6 možnih. Naloga je primerno težka z dobro ločljivostjo (IT = 0,58 in ID = 0,54). Pri nalogi 3.3 so dobro opredeljevali tržno ravnotežje in presežno povpraševanje ter določili spremembo ravnotežja; naloga je na prvi oz. drugi taksonomski stopnji. Dosegli so 2,51 točke od 3 možnih, naloga je lažja, z ustreznim indeksom ločljivosti (IT = 0,84 in ID = 0,35). Naloga 3 je ustrezno težka (IT = 0,67) in z dobro ločljivostjo (ID = 0,56).

Naloga 4: Trg dela in plače

Kandidati so v povprečju dosegli 5,84 točke od 10 možnih. Po pričakovanju državne predmetne komisije so kandidati pri nalogi 4.1 zelo dobro opredelili pojem plača; naloga je prve taksonomske stopnje. Dosegli so 0,97 točke od 2 možnih; naloga je prve taksonomske stopnje, lahka naloga z nizko ločljivostjo (IT = 0,97 in ID = 0,19). Pri nalogi 4.2 so nekateri kandidati zamenjevali pojma ponudnik in povpraševalec na trgu dela. Naloga je prve taksonomske stopnje, primerno težka in diskriminativna (IT = 0,48 in ID = 0,35). Pri nalogi 4.3 so dobro vrisali spremembo minimalne plače in označili nov obseg povpraševanja po delavcih. Nekaj kandidatov ni oz. je pomanjkljivo označilo nova obsega ali pa napačno vrisalo minimalno plačo. Dosegli so 2,19 točke od 4 možnih; naloga je ustrezno težka, z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,55 in ID = 0,44). Pri nalogi 4.4 so kandidati dobro izračunavali dohodnino in neto plačo, nekaj kandidatov pa ni pravilno razvrstilo Marjetkine neto davčne osnove v pravilni davčni razred oz. ni pravilno izračunalo dohodnine; naloga je druge taksonomske stopnje. Dosegli so 1,24 točke od 2 možnih; naloga je ustrezno težka, z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,62 in ID = 0,45). Pri nalogi 4.5 so kandidati dobro ugotovili, kako bo dogovor med sindikati javnega sektorja in vlado ob inflaciji vplival na Marjetkino realno plačo. Dosegli so 0,97 točke od 2 možnih; naloga je ustrezno težka, tretje taksonomske stopnje, z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,48 in ID = 0,42). Naloga 4 je ustrezno težka (IT = 0,58) in z dobro ločljivostjo (ID = 0,65).

Naloga 5: Dejavniki bruto domačega proizvoda

Kandidati so v povprečju dosegli 6,27 točke od 10 možnih. Pri nalogi 5.1 so pomanjkljivo navedli dejavnike, ki ustvarjajo BDP in spodbujajo gospodarsko rast; naloga je prve taksonomske stopnje. Dosegli so 0,42 točke od 1 možne, naloga je ustrezno težka, z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,42 in ID = 0,35). Pri nalogi 5.2 so kandidati dobro dopolnjevali trditvi.

Dosegli so 1,56 točke od 2 možnih, naloga je ustrezno težka, z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,78 in ID = 0,31). Pri nalogi 5.3 so kandidati zelo dobro prepoznali spremembo potencialnih možnosti proizvodnje na primeru; naloga je druge taksonomske stopnje. Dosegli so 0,179 točke od 2 možnih, naloga je lahka, z nizko ločljivostjo (IT = 0,90 in ID = 0,14). Pri nalogi 5.4 so kandidati zelo dobro navajali ukrepe države in primere poškodovanega ali uničenega proizvedenega bogastva v lasti države in podjetij. Dosegli so 1,77 točke od 2 možnih, naloga je lahka, z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,89 in ID = 0,24). Pri nalogi 5.5 kandidati niso dobro razmislili, da bodo gospodinjstva porabila denarno pomoč za obnovo svojih nepremičnin in s tem povečala agregatno povpraševanje. Nekaj kandidatov ni pravilno označilo premaknjene krivulje AD1. Dosegli so 0,73 točke od 3 možnih; naloga je zelo težka, druge oz. tretje taksonomske stopnje, z nizko ločljivostjo (IT = 0,24 in ID = 0,16).

Naloga 5 je ustrezno težka (IT = 0,63) in z dobro ločljivostjo (ID = 0,44).

Naloga 6: Mednarodna vpetost Slovenije

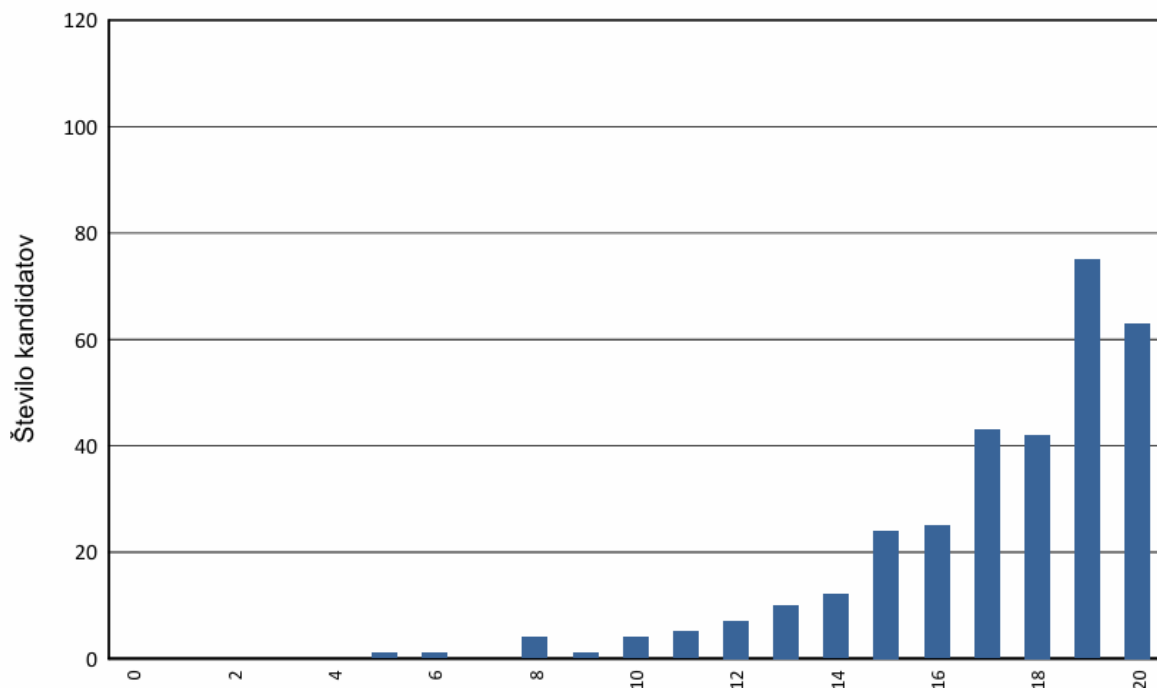
Kandidati so v povprečju dosegli 6,73 točke od 10 možnih. Kandidati so pri nalogi 6.1 zelo pomanjkljivo pojasnili, kako merimo odprtost slovenskega gospodarstva, z navedbo le količine uvoza in izvoza. Dosegli so le 0,36 točke od 1 možne; naloga je prve taksonomske stopnje, težka, z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,36 in ID = 0,36). Pri nalogi 6.2 so kandidati pomanjkljivo pojasnili, zakaj je pretirana izvozna navezanost na eno državo oz. skupino držav nezaželena. Dobro so opredeljevali trgovinsko bilanco in priliv oz. odliv plačilne bilance Slovenije.

Dosegli so 2,34 točke od 4 možnih, naloga je ustrezno težka, z dobro ločljivostjo (IT = 0,58 in ID = 0,34). Pri nalogi 6.3 so dobro opredelili pojem carina in določali učinke uvedbe carine na gospodarstvo ter ukrepe zunanjetrgovinske politike povezovali s primeri. Dosegli so 4,3 točke od 5 možnih; naloga je bila ustrezno težka z ustrezno ločljivostjo (IT = 0,81 in ID = 0,40). Naloga 6 je ustrezno težka (IT = 0,67) in dobro ločljiva (ID = 0,52).

4.3.3 Pisna naloga

Pri pisnih nalogah so kandidati referenčne skupine SM v povprečju dosegli 17,23 odstotne točke od možnih 20. Najmanjše doseženo število absolutnih točk je bilo 5, največje pa 20 (od 20 možnih). Uspeh je primerljiv z lanskim letom, ko so v povprečju dosegli 17,39 absolutne točke od možnih 20. Najmanjše doseženo število točk je bilo višje (lani: 7 točk), največje pa 20 (od 20 možnih).

Razporeditev po doseženih točkah

Slika 4.3.3: Razporeditev kandidatov referenčne skupine SM po točkah

Notranji del izpita se že štirinajsto leto izvaja s pisno nalogo. Kandidati se nanjo pripravljajo s šestimi sodobnimi časopisnimi članki o aktualnih gospodarskih temah. Vprašanja za pisno nalogo sestavijo učitelji na podlagi izbire dveh časopisnih člankov, enega s področja mikroekonomije, drugega s področja makroekonomije, usklajenih z vsebinami učnega načrta. Kandidati niso seznanjeni z učiteljevo izbiro časopisnih člankov do dneva pisanja pisne naloge.

Kandidati so dobro razlagali povezavo med vsebino časopisnega članka in ekonomsko teorijo ter ocenjevali aktualne gospodarske dogodke z vidika ekonomista, saj je indeks težavnosti naloge 0,86 in indeks ločljivosti 0,43. V primerjavi z letom 2024 je indeks težavnosti malo nižji, indeks ločljivosti je višji (lani: IT = 0,87 in ID = 0,40).

Leta 2025 je bila korelacija med notranjo in zunanjo oceno 0,43, med skupnim uspehom na maturi in uspehom pri predmetu pa 0,79.

Leta 2024 je bila korelacija med notranjo in zunanjo oceno 0,40, med skupnim uspehom na maturi in uspehom pri predmetu pa 0,77.

Korelacija med notranjo in zunanjo oceno leta 2025 se je povečala glede na leto 2024, prav tako korelacija med skupnim uspehom na maturi in uspehom pri predmetu.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Po mnenju državne predmetne komisije za splošno maturo za ekonomijo se najpogostejši nepravilni odgovori pojavljajo zato, ker nekateri kandidati ne preberejo natančno navodil za kandidata na naslovnica izpitne pole 1 in izpitne pole 2, navodil za reševanje nalog, pomanjkljivo izvajajo računske postopke v nalogah, niso pozorni na podatke v danih preglednicah in diagramih oz. besedilih, ne upoštevajo vseh ekonomskih zakonitosti, naloge rešijo prehitro in zato napačno.

V izpitni poli 1 so bili najpogostejši nepravilni odgovori pri nalogi 15 (IT = 0,37; ID = 0,49), v izpitni poli 2 pa pri nalogi 5.5 (IT = 0,24; ID = 0,16).

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Zaradi majhnega števila zunanjih ocenjevalcev pri ekonomiji ni bila izvedena anketa, v kateri bi ocenili izpitne pole oz. naloge in *Navodila za ocenjevanje*. Glavna ocenjevalka in zunanji ocenjevalci so komunicirali prek sporočil programa *RM Assessor* med e-ocenjevanjem izpitne pole 1 in izpitne pole 2 ter ocenjevali v skladu s sprejetimi moderiranimi *Navodili za ocenjevanje*.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

E-ocenjevanje izpitne pole 1 iz ekonomije je letos potekalo drugač, e-ocenjevanje izpitne pole 2 pa osmič.

Priprave na moderacijo so potekale doma (7.–8. junija 2025), moderacija pa je bila 9. junija 2025. DPK SM za ekonomijo je pregledala vzorec izpitnih pol in pripravila moderirana *Navodila za ocenjevanje*.

Na obveznem seminarju za zunanje ocenjevalce 9. junija 2025 je glavna ocenjevalka predstavila in podrobneje pojasnila navodila za ocenjevanje vsake naloge v izpitni poli 1 in izpitni poli 2 ter zunanje ocenjevalce seznanila z ugotovitvami in sklepi moderacije. Zunanji ocenjevalci so navodila in ugotovitve ocenili kot ustrezne.

Ocenjevanje izpitnih pol se je po moderiranih *Navodilih za ocenjevanje* začelo 10. junija 2025. Naloge izpitne pole 1 in izpitne pole 2 je ocenjevalo osem zunanjih ocenjevalcev na domu. Vsak je v celoti ocenil naloge izpitne pole 1 in naloge izpitne pole 2, po sistemu dodeljevanja izpitnih pol programa za e-ocenjevanje. Zunanji ocenjevalci, ki poučujejo ekonomijo v programih splošna in ekonomska gimnazija, pri ocenjevanju sodelujejo že več let.

Ocenjevanje se je končalo z zaprtjem programa za e-ocenjevanje, 20. junija 2025.

Državna predmetna komisija za splošno maturo za ekonomijo je tudi letos uporabila možnost kontrolnega ocenjevanja naključno izbranih izpitnih pol vsakega ocenjevalca, ki jo ponuja zakon o maturi.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

V spomladanskem izpitnem roku splošne mature iz ekonomije je bilo vloženih dvanajst ugovorov na oceno. Pri petih kandidatih se je spremenilo število točk, pri petih se je spremenila tudi ocena.

Državna predmetna komisija za splošno maturo za ekonomijo za leto 2025 ne more podati števila zahtev za vpogled, saj so imeli vsi kandidati možnost e-vpogleda v izpitne pole in ocenjevanje.

Komisija ugotavlja povečanje števila ugovorov kandidatov na oceno v spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2025 v primerjavi z letom 2024, ko je bilo ugovorov šest in so se pri dveh kandidatih spremenile točke, pri enem pa se je zvišala tudi ocena.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

V spomladanskem izpitnem roku je izpit splošne mature iz ekonomije opravljalo 350 kandidatov. Od tega jih je 317 maturo opravljalo prvič, 31 kandidatov pa kot posamezni izpit splošne mature poleg poklicne mature.

Uspeh kandidatov, ki so splošno maturo opravljali prvič, je nekoliko boljši kot uspeh v preteklem letu. Meje za posamezne ocene so v večini primerov ostale enake kot v spomladanskem roku 2024, spremenila se je le meja za oceno 4, ki se je za eno odstotno točko znižala. Povprečna ocena znaša 3,42, kar je prav tako nekoliko nižje kot lani (3,53).

Primerjave izpitnih pol po povprečnem številu točk kažejo, da so kandidati pri izpitni poli 1 dosegli v povprečju 30,08 odstotne točke (lani: 29,05), pri izpitni poli 2 26,21 odstotne točke (lani: 29,37), pri notranjem delu izpita pa 17,31 odstotne točke (lani: 17,39). Kandidati so pri izpitni poli 1 v povprečju dosegli več odstotnih točk kot v preteklem letu, medtem kot so pri izpitni poli 2 ter pri notranjem delu izpita v povprečju dosegli nekoliko manj odstotnih točk kot v preteklem letu. Še vedno pa lahko rečemo, da so bili na izpit iz ekonomije dobro pripravljeni. Pri pouku so uporabljali nov učbenik v prvem letniku in novo učno gradivo oziroma poskusne učbenike za drugi in tretji letnik.

Uspeh kandidatov iz splošnih gimnazij je tudi tokrat v povprečju boljši od uspeha kandidatov iz strokovnih gimnazij. To je po mnenju komisije posledica dejstva, da se v splošne gimnazije vpisujejo dijaki z bistveno boljšim uspehom v osnovni šoli. Težavnost splošne mature je bila primerna in primerljiva s težavnostjo v preteklih letih. Ocenjujemo, da postavljamo dovolj zahtevna vprašanja, zato predstavljata prav dobra in odlična ocena res solidno znanje.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitno gradivo je bilo pripravljeno v skladu z usmeritvijo, da se z vprašanji in nalogami uravnoteženo zajame celotna vsebina predmetnega izpitnega kataloga in se znanje kandidatov oceni na vseh taksonomskih stopnjah. Kakovost merjenja znanja je bila zagotovljena v celotnem razponu znanja kandidatov, saj sta zunanji in notranji del izpita vsebovala naloge različnih težavnosti. Indeks težavnosti je bil pri obeh izpitnih polah nekoliko višji v primerjavi s spomladanskim rokom 2024 (izpitna pola 1: 2025: IT = 0,7519, l. 2024: IT = 0,7264; izpitna pola 2: l. 2025: IT = 0,6547, l. 2024: IT = 0,7343). Zagotovljena je bila dobra ločljivost nalog.

Izpitno gradivo je bilo brez vsebinskih, grafičnih, besedilnih in drugih pomanjkljivosti, ki bi kandidate lahko ovirale pri pisanju. Enako velja za navodila za ocenjevanje. Ocenjevanje je potekalo tekoče.

6.3 Druge ugotovitve

V DPK SM za ekonomijo ugotavljamo, da analiza izpitnih pol ne kaže ne vsebinskih ne kakovostnih odstopanj v primerjavi izpitnimi polami v zadnjih nekaj letih. Kandidati ugovarjajo oceni pri ekonomiji samo izjemoma. V spomladanskem izpitnem roku splošne mature iz ekonomije je bilo dvanajst (12) ugovorov na oceno. Pri petih kandidatih se je število točk spremenilo, prav tako pri petih kandidatih se je spremenila tudi ocena. Število ugovorov se je v primerjavi z lanskim letom, ko je bilo ugovorov le šest, podvojilo.

Izpit splošne mature iz ekonomije se je v spomladanskem roku mature 2025 drugič zapored izvedel po novem učnem načrtu. Glede na dosežen povprečni rezultat, ki je pri izpitni poli 1 celo višji kot preteklo leto, lahko sklenemo, da je sprememba tipa nalog ustrezna. Verjamemo pa, da je k boljšemu rezultatu prispevalo tudi dejstvo, da so imeli dijaki na razpolago kakovosten in sodoben učbenik za 1. letnik ter poskusne učbenike za preostale letnike.